

Stichting Brabants Museum

Oud Oosterhout

Beleidsplan 2026 – 2031

Inhoud

Inleiding	3
1. Missie en Visie	4
2. Vereisten Museumregister	5
2.1. Rechtspositie, bestuur en beleid	5
2.2. Kwaliteitssysteem	5
2.3. Financiële middelen	5
2.4. Voorzieningen en Veiligheidszorg	6
2.5. Toegankelijkheid	6
2.6. Vrijwilligers	7
2.7. Collectie: beleid, verwerven en afstoten	7
2.8. Collectie: registreren en behouden	7
2.9. Collectie: onderzoek	7
2.10. Presentatie	8
2.11. Communicatie en Marketing	8
2.12. Educatie	8

Inleiding

Het Brabants Museum Oud Oosterhout is een creatie van de heer Frans van der Leeuw, architect. De gedachte was door het bouwen van een stadje anno 1900 in miniatuur, het inrichten van een woonkamer naar Oudhollandse stijl en het verzamelen van gebruiksvoorwerpen van de ambachtsman en de landbouwer uit die tijd, het wonen leven en werken rond 1900 in beeld te brengen.

De vervaardiging van de gebouwen, het maken van de miniaturen en het verzamelen van de gebruiksvoorwerpen heeft een vijftal jaren in beslag genomen, waarna op 27 mei 1993 het museum officieel is geopend.

Vanuit financiële overwegingen zijn de museumgebouwen in mei 1996 in eigendom overgegaan naar Oud Oosterhout B.V. Tegelijkertijd is op basis van een overeenkomst tussen de heer F. van der Leeuw, de heer Y.Cheng (eigenaar van Oud Oosterhout B.V.) en de Gemeente Oosterhout (eigenaar van de grond) bij notariële akte van 22 mei 1996 voor het beheer van het museum de Stichting Brabants Museum Oud-Oosterhout opgericht.

Het museum is gevestigd op een terrein, kadastraal bekend Gemeente Oosterhout sectie M nummer 5061 gedeeltelijk, groot 8307 m² gelegen aan de Bredaseweg nr. 129. Het terrein is door de Gemeente Oosterhout verpacht aan Oud Oosterhout B.V., waarbij 1000 m² is bestemd voor horeca-activiteiten en 7307 m² is bestemd voor museale activiteiten.

Het museumterrein omvatte de eerste jaren het Binnenmuseum, een Kiosk, een Landbouwschuur (de Vlaamse schuur) en een Onderhoudswerkplaats. Deze gebouwen zijn eigendom van Oosterhout B.V.

De gebouwen en het miniatuurpark zijn gesitueerd rondom een rustiek pleintje. Het centrale ontvangstpunt is gevestigd in een kiosk met een prieelachtige uitstraling.

De gevelwand van het binnenmuseum is gebaseerd op drie oude en verdwenen gebouwen uit het centrum van Oosterhout en is opgetrokken met gebruikmaking van zoveel mogelijk oude materialen. De landbouwschuur is opgetrokken met behulp van spanten afkomstig van een Vlaamse schuur uit Dorst uit 1739.

Sedert de oprichting zijn nog een overdekt spoorwegemplacement, een wagenloods, een tuinkamer, een aanvullende museale ruimte met toilettengroep, een depotruimte, een kantoortje (Mooi Keetje) en een houthok aan het gebouwenarsenaal toegevoegd. Deze gebouwen zijn eigendom van de stichting Brabants Museum Oud Oosterhout.

Volgens artikel 2 van de statuten heeft de Stichting tot doel:

“de verzorging van het beheer en de exploitatie van het Brabants Museum Oud-Oosterhout te Oosterhout, alsmede de verdere ontwikkeling daarvan en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woord.”

26 Februari 2016 werd het museum een geregistreerd museum en als zodanig opgenomen in het Museumregister en daarmee ook lid van de Nederlandse Museumvereniging.

1. Missie en Visie

Missie

Het Brabants Museum Oud-Oosterhout wil in het park miniatures tentoonstellen van beeldbepalende/historische gebouwen uit het Oosterhout van de eerste helft van de 20ste eeuw en in het binnenmuseum museale voorwerpen van het dagelijks leven en werken laten zien uit die periode.

Visie

Het Brabants Museum Oud-Oosterhout streeft ernaar van alle kenmerkende gebouwen uit Oosterhout een maquette te hebben en een zo uitgebreid en overzichtelijk mogelijke collectie ten toon te stellen van voorwerpen, afbeeldingen en mondelinge getuigenissen – op film en/of geluidsband - van het leven in Oosterhout in de eerste 60 jaren van de twintigste eeuw. Daarnaast is er aandacht voor de ontstaansgeschiedenis van en alles over Oud Oosterhout. Van miniatures en museale voorwerpen is goede en uitgebreide achtergrondinformatie aanwezig.

Ook is er minstens eenmaal per jaar een wisseltentoonstelling over specifieke Oosterhoutse onderwerpen. Onder andere daarmee hoopt het museum naar een bezoekersaantal van 15.000 te kunnen groeien.

Specifiek voor kinderen worden waar mogelijk interactieve elementen aan de museale voorwerpen en miniatures toegevoegd. Verder wordt de bezoekers de gelegenheid gegeven zelf te ervaren of te zien hoe bepaalde activiteiten in verleden werden uitgevoerd (bijv. de drukkerij, de was doen enz.).

Vrijwilligers kunnen bij het museum in een veilige en goede sfeer werken met goede materialen en machines.

De stichting streeft ernaar in de nabije toekomst eigenaar worden van de gebouwen.

Het museum streeft naar goede samenwerking met andere culturele instellingen binnen Brabant en specifiek binnen Oosterhout.

De uitwerking van deze visie vindt plaats aan de hand van de 12 hoofdvereisten van het Museumregister.

2. Vereisten Museumregister

2.1. Rechtspositie, bestuur en beleid

De statuten van de stichting zijn gewijzigd op 10 april 2025. Daarin staat beschreven (artikel 5) dat het bestuur van de stichting bestaat uit ten minste drie tot maximaal zeven leden. De bestuurders worden benoemd door het bestuur.

Het museum is vanaf 1 januari 2012 een zogenaamde ANBI-instelling (Algemeen Nut Beogende Instelling). (RSIN-nummer 80.48.42.905)

De organisatiestructuur van de vrijwilligersorganisatie is opgezet volgens het concept van zeven Zelfsturende Teams t.w.: Team Gastvrouwen/mannen, team Conservatie en Registratie, team Tuin, team Lief en Leed, team Evenementen, team Miniaturen en Team Onderhoud. Het aansturen en contact met het bestuur berust per team bij de coördinator. De conservatoren van het museum zijn belast met de museuminrichting en het behoud en onderhoud van alle museale stukken.

2.2. Kwaliteitssysteem

Om de kwaliteit van het museum te borgen en waar kan te verbeteren wordt vooral gekeken naar de informatie die wordt verzameld bij de vrijwilligers. Een keer in de twee jaar is er met alle vrijwilligers een evaluatiegesprek over hun beleving en ervaringen. Alle suggesties die hieruit voort komen worden besproken binnen het bestuur en waar mogelijk leidt dit tot gewenste aanpassingen.

Ook zijn de reacties van bezoekers in ons gastenboek waardevol. Over het algemeen zijn deze zeer positief over alles wat we te bieden hebben in het museum. Adviezen en tips worden meegenomen in onze evaluaties.

2.3. Financiën

Het museum beschikt over een gezonde financiële basis. Op de bestuursvergaderingen wordt aan de hand van rapportage van de penningmeester de financiële stand van zaken besproken; het jaar wordt afgesloten met een door het bestuur vastgestelde jaarrekening en balans en er wordt een begroting vastgesteld.

De inkomsten komen uit subsidies van de gemeente, entreegelden en inkomsten uit de museumwinkel en horeca. Daarnaast zijn er nog enkele donateurs en ontvangt het museum een beperkt aantal giften.

Subsidies zijn geen vanzelfsprekendheid en het bestuur dient heel attent op de continuering ervan te zijn.

De komende tijd zal meer aandacht besteed worden aan het werven van sponsors.

Wat uitgaven betreft zijn de huur, energie en het onderhoud van de gebouwen verreweg de grootste uitgaveposten.

Het museum is voorzien van Ledverlichting en zonnepanelen.

2.4. Voorzieningen en Veiligheidszorg

De werkplaats waar de miniaturen worden gemaakt en/of gerepareerd en geschilderd voldoet niet meer aan de ruimte die wij wenselijk achten voor het aantal vrijwilligers die daar tegelijkertijd willen werken. Die beperking komt ook de veiligheid niet ten goede. Inmiddels is er een vergunning bij de gemeente aangevraagd om een nieuwe werkplaats te bouwen. In deze nieuw te bouwen ruimte willen we op de bovenverdieping tevens een personeelsruimte creëren waar ook de administratie van het museum kan worden gehuisvest. De planning is om dit alles in 2026 te realiseren

Op het gebied van beveiligings- en veiligheidsbeleid kunnen de inspanningen beperkt blijven. De waarde van de museale voorwerpen in het binnenmuseum is niet al te groot, maar uiteraard moet wel worden voorkomen dat al te gemakkelijk ingebroken kan worden. Hiervoor zijn sloten aangepast en zijn er camera's opgehangen.

Op het gebied van brandveiligheid moeten we wel zeer attent zijn door onze ligging in een bosgebied. Jaarlijks is er door VCO (Veiligheids Centrum Oosterhout) een veiligheidsinspectie waarbij alle blusapparatuur wordt gecontroleerd.

Geschreven procedures bij calamiteiten zijn aanwezig een actueel. Een aantal vrijwilligers is in het bezit van een BHV-diploma.

2.5. Toegankelijkheid

De fysieke toegankelijkheid van het museum is goed verzorgd. Voor gehandicapten zijn twee aparte liften in het binnenmuseum aangebracht en er is een invalidentoilet.

De bezoekersvoorwaarden zijn opgesteld en staan op de website.

Het huidige bezoekersaantal ligt de laatste jaren steeds rond de 12.000. Het streven is om naar de 15.000 bezoekers te groeien. Om dit te bereiken zoeken we elk jaar naar een extra toevoeging als b.v. zandsculpturen en kijken we of er meer interactieve mogelijkheden gecreëerd kunnen worden waardoor we ook een jonger publiek aantrekken.

Jaarlijks bezoeken wij de beurs Bus-idee in Boskoop om ons museum te promoten.

Het aantal bezoekers in de laatste 5 jaar is als volgt:

2021: 5.931 2022: 15.439 2023: 12.487 2024: 12.394 2025:.....

15% van de bezoekers zijn kinderen t/m 12 jaar.

Het museum is op de maandag na alle dagen geopend. In de zomertijd van 11.00 uur tot 17.00 uur en in de wintertijd van 11.00 uur tot 16.00 uur.

De toegangstijden en prijzen worden gepubliceerd op onze website en op folders.

2.6. Vrijwilligers

Het museum werkt uitsluitend met vrijwilligers. Inclusief het bestuur zijn er begin 2026 80 vrijwilligers werkzaam bij het museum. De vrijwilligers hebben een vrijwilligersovereenkomst ondertekend. Minimaal tweemaal per jaar is er een vrijwilligersvergadering. Jaarlijks is er een nieuwjaarsbijeenkomst/-etentje voor vrijwilligers en partners, een vrijwilligersavond in juli en een zogenaamd educatiereisje (waar de vrijwilligers andere musea bezoeken). Verder voert het bestuur een tweejaarlijks Evaluatiegesprek met alle vrijwilligers. De communicatie met de vrijwilligers verloopt o.a. via de Weekbrief die digitaal wordt verzonden.

De werving van nieuwe vrijwilligers blijkt het meest effectief via de positieve verhalen van de huidige vrijwilligers. Iedere vrijwilliger is daarmee ambassadeur van het museum. Daarnaast is er goed overleg met "Oosterhout voor Elkaar" voor specifieke vacatures.

Ook de komende jaren zal het vrijwilligersbeleid onze aandacht vragen waarbij er aandacht zal zijn voor de werving, het behouden van en de begeleiding van vrijwilligers.

Het museum staat open voor verzoeken om vrijwillig bij het museum te komen werken van langdurig werklozen, nieuwkomers in Nederland en stagiaires, mits de begeleiding goed geregeld kan worden.

2.7. Collectie: beleid verwerven en afstoten

Zie het toegevoegde Collectieplan van Brabants Museum Oud-Oosterhout 2026-2031

2.8. Collectie: registreren en behouden

Zie het toegevoegde Collectieplan van Brabants Museum Oud-Oosterhout 2026-2031

2.9. Collectie: onderzoek

Zie het toegevoegde Collectieplan van Brabants Museum Oud-Oosterhout 2026-2031

2.10. Presentatie

Naast publicatie op internet wordt in het binnenmuseum en Vlaamse schuur door middel van videopresentatie en/of QR-codes (Quick Response, soort streepjescode) getoond worden hoe en waarvoor voorwerpen werden gebruikt. Waar mogelijk kunnen ook interactieve elementen worden toegevoegd (licht, geluid, beweging). Uitbreiding van deze mogelijkheden is een blijvend aandachtspunt.

2.11. Communicatie en Marketing

De taak Communicatie en Marketing wordt verzorgd door een van de conservators. Deze zorgt voor het actueel houden van de website, verzorgt persberichten en is attent op manifestaties waar het museum zich kan presenteren. De afgelopen jaren is er voor dit laatste punt actief deelgenomen aan de beurs van Bus-idee in Boskoop.

De voorzitter en/of andere leden van het bestuur nemen deel aan het Erfgoedoverleg (met o.a. Speelgoedmuseum, De Verweesde Toren, Heemkundekring en Gemeente) binnen de gemeente Oosterhout en daarnaast wordt deelgenomen aan een samenwerking met musea in de Baronie.

2.12. Educatie

In het kader van de educatieve taak besteedt het museum aandacht aan het onderwijs, waarbij leerlingen van basisscholen en scholen voor voortgezet onderwijs tot de belangrijkste doelgroep behoren. Resultaat is dat jaarlijks verschillende scholen een bezoek brengen aan het museum. Dit effect wordt nog versterkt door het sinds 2008 lopende project “Jet en Jan in 1910”.

Een evaluatie bij twaalf basisscholen leverde bij de vraag “Wat voor rapportcijfer geeft u de les in het museum?” een 8,5 op.

Verder wordt deelgenomen aan Museumschatjes vanuit Erfgoed Brabant en aan De Zomerkaravaan vanuit de Gemeente.

Er is regelmatig samenwerking met het Mgr. Frencken College waarbij in het kader van geschiedenis en/of uitwisselingsprogramma's met buitenlandse leerlingen het museum wordt bezocht.

